

به نام خدا

بیانیه پیشنهادی مهندسين مشاوران براي نهادها و تشکلهای صنفی و حرفه‌ای به مناسبت پنجمین دوره انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا

مقدمه: یک قرن تفکر شورائی در ایران

به استناد اصل ۹۰، ۹۱، ۹۲ و ۹۳، ۹۲ متمم قانون اساسی مشروطه^۱، «قانون انجمن‌های ایالتی و ولایتی»^۲ در ۲۰ ربیع‌الثانی ۱۳۲۵ در ۱۲۲ اصل به تصویب رسید و تا سال ۱۳۵۷ جاری بود. به موجب این قانون، انجمن ایالت در مرکز ایالت و انجمن ولایت در شهر حاکم‌نشین تشکیل می‌شد. این انجمن‌ها وظایف و اختیاراتی مانند مجلس شورای ملی به جز قانونگذاری در حوزه‌ی خود را داشتند.

از سال ۱۳۵۷ اصول ۱۰۰ الی ۱۰۶ از فصل هفتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به موضوع شوراهای اختصاصی یافته است، در اصل ۱۰۰ مقرر گردیده است تا به منظور «پیشبرد سریع برنامه‌های اجتماعی، اقتصادی، عمرانی، بهداشتی، فرهنگی، آموزشی و سایر امور رفاهی از طریق همکاری مردم با توجه به مقتضیات محلی، اداره امور هر روستا، بخش، شهر، شهرستان یا استان با نظارت شورایی به نام شورای ده، بخش، شهر، شهرستان یا استان صورت گیرد».

هر چند تشکیل اولین دوره شوراهای با تاخیری ۲۱ ساله (۱۳۷۸) آغاز گردید، اما امید است، پنجمین دوره شوراهای مبتنی بر آموخته‌ها و تجربیات چهار دوره گذشته و تحلیل درست از فراز و نشیب‌های موجد کاهش کارایی بهینه شوراهای که عمدتاً در سایه کشمکش‌های سیاسی قرار گرفته است را با مشارکت آحاد شهروندان و برگزیدن نمایندگان صالح، مدبر و تخصص در امور شهری، ماهیت مدنی این نهاد را با رفع موانع، نهادینه کردن مشارکت‌پذیری و شفاف‌سازی اقدامات بدان بازگرداند.

انتظارات و مطالبات تشکلهای صنفی - حرفه‌ای از شوراهای شهر در دور پنجم

• استفاده از ظرفیت‌های قانونی برای ایجاد حکمروائی خوب شامل:

- به دولت اجازه داده می‌شود با توجه به توانایی‌های شهرداری‌ها، آن گروه از تصدی‌های مربوط به دستگاه‌های اجرائی در رابطه با مدیریت شهری را که ضروری تشخیص می‌دهد، براساس پیشنهاد مشترک وزارت کشور و سازمان امور اداری و استخدامی کشور همراه با منابع تأمین اعتبار ذیربط به شهرداری‌ها واگذار کند.^۳

۱- مصوب ۲۹ شعبان ۱۳۲۵ قمری:

اصل ۹۰ و ۹۱ نحوه‌ی چگونگی تشکیل انجمن‌ها را به عهده‌ی «نظامنامه» گذاشته بود

اصل ۹۲ اختیارات انجمن‌ها را «نظارت تامه در اصلاحات راجعه به منافع عامه» اعلام کرده بود

اصل ۹۳ انتشار «صورت خرج و دخل ایالات و ولایت از هر قبیل» را از اختیارات انجمن‌ها قرار داده بود

۲- «نظامنامه»

۳- ماده ۱۳۶ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور

○ اقدام قانونی جهت تهیه برنامه جامع مدیریت شهری و دستیابی به ساختار مناسب و مدیریت هماهنگ و یکپارچه شهری در محدوده و حریم شهرها، با رویکرد تحقق توسعه پایدار شهرها، تمرکز مدیریت از طریق واگذاری وظایف و تصدی‌های دستگاه‌های دولتی به بخش‌های خصوصی و تعاونی و شهرداری‌ها، بازنگری و به‌روزرسانی قوانین و مقررات شهرداری‌ها و ارتقاء جایگاه شهرداری‌ها و ...^۴.

○ استیفا و ارتقای حقوق شهروند که پاره‌ای از فصول آن عبارتست از: حق حیات، سلامت و کیفیت زندگی، حق کرامت و برابری انسانی، حق آزادی و امنیت شهروندی، حق اداره شایسته و حسن تدبیر، حق دسترسی به اطلاعات، حق اقتصاد شفاف و رقابتی، حق رفاه و تأمین اجتماعی، حق دسترسی و مشارکت فرهنگی و حق محیط‌زیست سالم و توسعه پایدار

○ هویت‌بخشی به سیما و کالبد شهرها با ویژگی‌های فرهنگ معماری و شهرسازی ایرانی - اسلامی (بومی)^۶

○ افزایش سهم حمل و نقل عمومی تا میزان هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) نسبت به کل سفرهای درون شهری^۷

○ استقرار نظام جامع و کارآمد آمار و اطلاعات^۸

○ ارتقاء سلامت اداری و اقتصادی و مبارزه با فساد در این عرصه با تدوین راهبرد مبارزه با فساد^۹

• اصلاح قوانین و آیین‌نامه‌های شهرداری و شوراهای به‌منظور:

○ نحوه انتخاب شهردار و اعضای شوراهای از طریق مراجعه به آراء ساکنان نواحی شهری

○ بهینه‌سازی منابع انسانی، مالی و مادی شهرداری

○ اتخاذ سیاست‌های ترویجی و تشویقی و فرهنگسازی برای تعمیق، ارتقا و نهادینه کردن مشارکت اجتماعی مردم از طریق تشکل‌ها^{۱۰}

• اجرای دقیق «وظایف و اختیارات شورای اسلامی شهر» و شفاف‌سازی عملکرد شورا در خصوص:

○ دیده‌بانی جهت اجرای اسناد توسعه (شامل: طرح‌های هادی، تفصیلی، طرح حریم شهرها، و رعایت چشم‌انداز، اهداف و راهبردهای توسعه شهری) از سوی شهرداری‌ها و سازمان‌های وابسته

○ همکاری با مسئولین اجرایی و نهادها و سازمان‌های مملکتی در زمینه‌های مختلف اجتماعی، فرهنگی، آموزشی، اقتصادی و عمرانی جهت رفع محرومیت (مسکن و آموزش و درمان)

○ نظارت بر عملکرد و فعالیت شهرداری‌ها و سازمان‌های ارایه دهنده خدمات شهری، خدمات فرهنگی، تجهیزات شهری، ایمنی (آتش‌نشانی)، بهداشت (جمع‌آوری زباله)، سیمای عرصه عمومی،

○ تنظیم هدفمند و شفاف بودجه، انتشار صورت بودجه و هزینه شوراهای و صورت جامع درآمد و هزینه شهرداری‌ها با رعایت آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها به‌صورت دوره‌ای جهت اطلاع عموم

۴ - ماده ۱۷۳ قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور:

۵- منشور حقوق شهروندی جمهوری اسلامی

۶- بند ب ماده ۱۳۷ برنامه سوم توسعه و اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.

۷- بند ۳ ماده ۳۰ برنامه توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور

۸- بخش دوم: امور فناوری اطلاعات و ارتباطات برنامه ششم توسعه و اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

۹ - بخش سوم: امور اجتماعی برنامه ششم توسعه و اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

۱۰- آیین‌نامه تشکل‌های مردم نهاد - وزارت کشور

○ نظارت بر حسن اداره و حفظ سرمایه و دارایی‌های نقدی، جنسی و اموال منقول و غیرمنقول شهرداری

• **روزآمد کردن وظایف و اختیارات شورای اسلامی شهر در خصوص:**

- اتخاذ سیاست‌های موثر در ایمنی و تاب‌آوری شهر
- پاسداری از هویت‌ها و میراث‌های طبیعی و تاریخی و سرمایه‌های شهری
- حفاظت و استفاده صحیح از اراضی ذخیره شهری در جهت منافع عامه
- تامین منابع درآمدی پایدار (تعیین نوع و میزان عوارض شهری، نرخ خدمات و ...) با رعایت آیین‌نامه مالی و معاملات شهرداری‌ها

○ اتخاذ سیاست‌های منجر به ارتقای کیفیت فضاهای شهری

○ بهینه‌سازی مصرف منابع شامل آب، حامل‌های انرژی و زمین در فضاهای شهری

○ مدیریت بازار توسعه (زیرساختهای فنی و اجتماعی) و پیش‌بینی مشوق‌های لازم در جلب سرمایه‌گذاران داخلی و

خارجی

نامزدهایی که با انتظارات و مطالبات نهادها و تشکلهای صنفی - حرفه‌ای از شوراهای دور پنجم وفاق دارند و موارد آنرا در برنامه خود منظور داشته و به اجرای آن باور داشته باشند، از پشتیبانی آراء اعضای این نهادها و تشکلهای برخوردار خواهند شد.